

УДК 351.446.1.(477)

Ольга КІРЕЄВА,
кандидат психологічних наук,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький

КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОДИН З ЕЛЕМЕНТІВ У СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИСТИЧНИМ ЗАГРОЗАМ

У статті висвітлюються питання забезпечення боротьби з тероризмом. Розглядаються теоретичні підходи щодо запобігання та протидії терористичним загрозам з використанням кримінального аналізу в оперативно-розшукових підрозділах Державної прикордонної служби України. Окреслено завдання кримінального аналітика щодо здійснення антитерористичного аналізу.

Ключові слова: кримінальний аналіз, оперативне забезпечення, система протидії тероризму.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Однією з найгостріших проблем та загроз для світової спільноти сучасності є тероризм. Вияви тероризму негативно впливають як на різні сфери суспільного життя всередині держави, так і на різні аспекти міжнародних відносин. Факти сьогодення свідчать про те, що тероризм глобалізується, існує тенденція до зростання терористичних виявів у всьому світі. Політичні, етнічні, екстремістські угруповання майже щоденно здійснюють акти тероризму, про які повідомляють засоби масової інформації. Однак досить тривалий час тероризм розглядався лише як проблема

внутрішньої безпеки кожної окремої країни, проте його міжнародні масштаби переконливо довели обмеженість такого підходу.

Тероризм з'являється, коли суспільство переживає кризу, насамперед у сфері ідеології та державно-правовій системі. У такому суспільстві виникають різноманітні опозиційні групи (політичні, соціальні, національні, етнічні, релігійні), для яких стає сумнівною законність і доцільність існування чинної влади та системи державного управління в цілому.

Отже, можна зазначити, що розвиток сучасного тероризму характеризується формуванням таких негативних явищ, як багатоплановість руйнівного впливу на різні сфери суспільного життя – політичну, економічну, соціальну, духовну, а також на національну безпеку: суспільну, державну, воєнну, інформаційну тощо. На сучасному етапі тероризм із його політично вмотивованою насильницькою ідеологією становить серйозну небезпеку для світової спільноти та окремих держав, зокрема й для України.

Аналіз сучасних досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Аналіз сучасних досліджень і публікацій свідчить про те, що багато вчених, як вітчизняних, так і зарубіжних, присвятили свої праці вивченню тероризму як суспільно-небезпечного явища. Свій внесок у розробку концептуальних засад запобігання тероризму зробили вчені, які зверталися до різних конкретних аспектів цієї проблеми. Їх наукові праці містять характеристику окремих видів і напрямків запобігання тероризму, нормативно-правового забезпечення цієї діяльності, організації й тактики запобіжної діяльності правоохоронних органів у цій сфері. Окремі аспекти проблеми запобігання тероризму висвітлені у працях вітчизняних вчених, зокрема В. Ф. Антипенка, В. О. Глушкова, О. С. Допілка, В. П. Ємельянова, В. В. Крутова, В. А. Ліпкана, С. М. Мохончука, Л. В. Новікова, І. М. Рижова, М. В. Семикіна та інші.

Проте питання щодо висвітлення актуальних проблем боротьби з тероризмом з використанням інноваційних аналітичних інструментів окремо не досліджувалося, а в існуючих наукових працях вивчалось фрагментарно або в рамках кримінально-правової проблематики.

Метою статті є висвітлення питання використання оперативно-розшуковими підрозділами Державної прикордонної служби України кримінального аналізу в протидії виявам тероризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для України зростає актуальність викликів потенційних загроз, спричинених міжнародним тероризмом, що зумовлено терористичною діяльністю російсько-терористичних найманців та диверсійно-розвідувальних груп збройних сил РФ у зоні АТО і прилеглих до неї областях України, розширенням політичних, економічних, гуманітарних та культурних зв'язків України з країнами світу, де тривають збройні конфлікти, участю українського військового контингенту в миротворчих операціях, перебуванням у нашій країні понад 100 тисяч іноземців із країн Близького Сходу, Південно-Східної Центральної Азії, Північної Африки (з них більш ніж 30 тисяч студентів – громадяни країн, що традиційно постачають нелегальних мігрантів, серед яких виявлено прихильників міжнародних ісламістських терористичних та релігійно-екстремістських угруповань), нестабільністю соціально-політичної ситуації в державі тощо.

Як свідчить аналіз наукових праць, основні чинники, що сприяють виникненню й розвитку в суспільстві конфліктогенної ситуації, що розв'язується, у тому числі терористичним способом, зазвичай виглядають так: економічна криза; хронічна політична нестабільність; руйнування історичних, культурних, моральних, гуманітарних цінностей; зростання націоналізму, національної нетерпимості, релігійного екстремізму та сепаратистських настроїв; зацікавленість у дестабілізації ситуації з боку інших держав, низки закордонних терористичних, релігійних, націонал-радикальних та інших організацій; негативні процеси у соціальній структурі, що призвели до маргіналізації багатьох соціальних груп; падіння життєвого рівня, стан психологічного дискомфорту, тривоги й безвиході, незахищеності, що відчула на собі значна частина населення; зростання соціальної агресивності.

Отже, розглядаючи протидію тероризму, необхідно звернути увагу на те, що тероризм як асоціальне явище є різноманітним за своїми виявами та діями. Вияви тероризму передбачають: наявність екстре-

містської терористичної ідеології; наявність комплексу організаційних структур, що забезпечують здійснення тероризму, а також конкретну терористичну діяльність.

Розроблення заходів із запобігання тероризму має здійснюватися, зважаючи на те, що тероризм – це передусім міжнародне соціальне явище, один із наслідків соціально-політичних конфліктів, якому слід протидіяти не тільки у спосіб застосування покарання за вчинені терористичні злочини. Міжнародне право та національне законодавство в антитерористичній сфері має спрямовуватися передусім на нейтралізацію корінних причин тероризму, створення механізмів для легального вирішення суспільно-політичних конфліктів.

Відповідно до чинного законодавства України терористична загроза поділяється за рівнем на потенційну, імовірну та реальну. Рівень терористичної загрози визначається Антитерористичним центром при СБУ на основі узагальнення, аналізу, оцінки інформації, отриманої відповідними структурними підрозділами суб'єктів боротьби з тероризмом.

Залежно від наявної інформації про загрозу вчинення або вчинення терористичного акту встановлюються такі рівні терористичних загроз:

“сірий (можлива загроза)” – за наявності факторів (умов), що сприяють вчиненню терористичного акту;

“синій (потенційна загроза)” – за наявності інформації, що потребує підтвердження, про підготовку до вчинення терористичного акту;

“жовтий (імовірна загроза)” – за наявності достовірної (підтвердженої) інформації про підготовку до вчинення терористичного акту;

“червоний (реальна загроза)” – у разі вчинення терористичного акту.

Рівень терористичної загрози тимчасово встановлюється для усіх або окремих суб'єктів боротьби з тероризмом та діє на всій території України, в окремих її місцевостях або на об'єктах можливих терористичних посягань [1, с. 7].

Для визначення заходів протидії терористичним загрозам необхідно з'ясувати фактори, причини та умови, що сприяють терористичній діяльності окремих фізичних осіб, терористичних організацій і на-

віть окремих держав. У наукових дослідженнях було окреслено такі фактори, що впливають на появу причин тероризму:

– пропаганда своєї діяльності з метою подальшої її легітимізації (наприклад, утворення так званих держав, свідомий вибір терористичного насильства з боку терористів для масової “ДНР”, “ЛНР”);

– наявність екстремістської ідеології, яка поширюється однією особою, групою осіб або навіть державою через засоби масової інформації;

– наявність намірів щодо захоплення влади, всупереч інтересам більшої частини населення країни, що призводить до виникнення соціальних конфліктів;

– наявність прогалин політичного, правового, фінансового, міграційного та прикордонного змісту, що свідчить про недостатню ефективність діяльності органів державної влади та управління у забезпеченні безпеки країни від внутрішніх та зовнішніх посягань;

– наявність певних груп населення в країні, які не згодні з політикою та діями органів державної влади й управління і протидіють їм, використовуючи насильство як одну з форм поведінки[4, с. 46-47].

Як свідчить сучасна практика боротьби з тероризмом, ефективна протидія даному явищу неможлива без ефективного використання відомостей, які містяться в різних інформаційних системах, та їх належного аналізу та синтезу. Діяльність оперативно-розшукових підрозділів ДПСУ щодо боротьби з тероризмом безпосередньо пов’язана з процесом збирання, накопичення, зберігання, пошуку, передачі та видачі різної інформації.

Створюючи умови для отримання достовірної інформації про певні об’єкти, обліки тим самим сприяли прийняттю виважених, обґрунтованих рішень. Відповідно до глобалізації суспільства збільшувалися й обсяги інформації, що вимагало вдосконалення систем її збирання, зберігання, опрацювання. Тривалий час накопичення та облік інформації велись у вигляді картотек, журналів та архівів паперових документів. Розвиток комп’ютерних технологій, що відбувся у другій половині ХХ століття, істотно вплинув і на розвиток інформаційних

систем. На зміну звичайним, ручним інформаційним системам приходять автоматизовані.

Однак, незважаючи на ступінь розвитку інформаційних технологій, слід завжди мати на увазі, що отримання й накопичення інформації не є самоціллю. Мета створення та функціонування інформаційних систем полягає у створенні умов для вирішення конкретних завдань певного напрямку людської діяльності, у тому числі й у розкритті злочинів. Велике значення в роботі з такою інформацією відіграє людський фактор, який виявляється в умінні користувача доцільно нею користуватися.

Основні завдання, що вирішуються з використанням пошукових інформаційних систем, полягають у забезпеченні збирання, зберігання, опрацювання та видачі інформації користувачеві, яка необхідна йому для вирішення певних завдань, що стоять перед ним. Треба завжди пам'ятати, що сама собою інформація, у тому числі та, що міститься в масивах інформаційних систем, задовольняє наші потреби, але за умов її активації, оцінювання і цілеспрямованого використання вона сприяє досягненню певної мети.

Необхідність складання умов для прийняття обґрунтованих рішень, здійснення контролю за різноманітними об'єктами та явищами ініціювала появу й функціонування в сучасному суспільстві численних інформаційних систем із різними рівнями об'єднання масивів, автоматизації процесів реєстрації та опрацювання інформації, доступом до масивів. Створення інформаційних систем сприяє впорядкуванню роботи з певною інформацією про об'єкти обліку, її адресному отриманню й багаторазовому використанню багатьма користувачами. На розвиток сучасних інформаційних систем істотно впливає розвиток комп'ютерної техніки та засобів сучасного зв'язку. Під їх впливом відбувається інтеграція окремих обліків у складні інформаційні системи, що дозволяють опрацьовувати та поєднувати різну за формою відображення інформацію, передавати її користувачеві у зручній формі на далекі відстані. В інформаційних системах накопичується найрізноманітніша інформація про об'єкти. Це можуть бути настановні та біографічні дані осіб, відомості, що характеризують властивості й ознаки об'єкта, його зображення, різноманітна інформація історичного

характеру про об'єкт і його зв'язки з іншими об'єктами, а також інша будь-яка інформація, що може стати в пригоді майбутньому її користувачеві для вирішення певних завдань.

Одним із основних чинників, що свідчить про ефективність здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами Державної прикордонної служби України, є рівень її інформаційного наповнення. Безумовно, ефективна протидія сучасній організованій злочинності, раціональне розподілення наявних оперативних сил та засобів неможливі без діючої системи накопичення, концентрації та використання різної інтегрованої оперативно-розшукової інформації.

Тому необхідно розглядати питання інформаційної безпеки в правоохоронних органах, органах державної влади та управління з урахуванням зовнішніх та внутрішніх загроз.

Аналіз матеріалів дозволив окреслити такі зовнішні загрози:

розвідувальна діяльність терористичних та екстремістських організацій, яка спрямована на отримання інформації щодо завдань та плану діяльності, технічного оснащення, методів роботи;

діяльність іноземних державних та приватних комерційних структур, некомерційних, неурядових організацій, які намагаються отримати доступ до інформаційних ресурсів органів державної влади та управління, правоохоронних органів.

До внутрішніх загроз віднесено:

недосконалість чинного законодавства в сфері протидії тероризму та екстремізму тощо;

технічні збої програмного забезпечення в інформаційній та телекомунікаційній системі;

неналежне ставлення відповідних відомств до технічного захисту інформації [3, С. 66-67].

Отже, отримання інформації та її всебічний аналіз складають основу інформаційно-аналітичного забезпечення протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним з тероризмом, яке, своєю чергою, являє собою розгалужену складну систему.

У процесі інформаційно-аналітичної роботи кримінальними аналітиками оперативно-розшукових підрозділів виконується аналі-

тичне дослідження різноманітної інформації. За допомогою наявних відомостей кримінальний аналітик установлює та прогнозує зв'язки між даними про злочинну діяльність та іншими, потенційно з ними пов'язаними даними з метою їх використання у розробленні тактичних і стратегічних засад з протидії злочинності.

При цьому акцентується увага на найбільш поглибленому вивченні наявної проблеми (типова протиправна діяльність), під час якого здійснюється опис її структури, кількісних та якісних параметрів, а також чинники, що їх обумовлюють. З цією метою в процесі інформаційно-аналітичної роботи суб'єктами оперативно-розшукових підрозділів здійснюється комплекс спеціальних заходів, спрямованих на створення системи оперативно-розшукової інформації.

На основі аналізу оперативно-розшукової інформації (далі – інформації) можна визначити три її види:

інформація, що має універсальне значення для прогнозування індивідуальної поведінки, профілактики і розкриття злочинів. Даний вид інформації формується навколо чинників, що впливають на оперативну обстановку, і характеристику осіб, які за певного збігу обставин можуть скоїти злочин (особи, що становлять оперативний інтерес). Така інформація характеризується соціальними явищами криміногенного характеру та відображає об'єктивні явища, які залишаються до певного часу нейтральними для оперативно-розшукової діяльності (наприклад, опис зовнішності, захоплень, інтересів, кола спілкувань осіб, що вивчаються);

інформація, що забезпечує кримінальне карне судочинство, – докази. Така інформація створюється обставинами злочину і подальшими діями злочинців, їх співучасників та осіб, причетних до злочину. Її зміст – фактичні дані, що вказують на подію злочину, дії злочинців, обставини, обтяжуючі або пом'якшуючі їх провину, та інші чинники, які характеризують предмет доказів, а також дані, що забезпечують розшук осіб, які ухиляються від судочинства.

інформація, отримана з метою забезпечення потреб оперативно-розшукової діяльності. Цей вид інформації характеризується даними про загальну оперативну обстановку, яку необхідно враховувати при

виборі прийомів і способів для проведення оперативно-розшукових заходів. Чинниками такої інформації є: характеристика осіб, що перевіряються, можливості негласного апарату, особливості контрзаходів, що виконуються зацікавленими особами, тощо.

За кожною отриманою із зазначених видів інформацією кримінальному аналітику необхідно прийняти рішення про її необхідність, зберігання і подальше використання. Зібрати всю інформацію про обстановку на державному кордоні неможливо, оскільки це вимагає колосальних ресурсів.

Отже, виникає потреба із загального обсягу інформації вибирати тільки ту, яка важлива для проведення кримінального аналізу злочинної діяльності [5, с. 195–196].

Процес розкриття злочину значною мірою полягає у пошуку якомога ефективніших способів, методів та процедур установлення правди про подію. Важливу роль у цьому процесі відіграють “сім золотих питань”, якими керуються кримінальні аналітики. Щоб дати на них відповідь, необхідно застосувати масштабні та трудомісткі процеси обробки інформації, і це підтверджує тезу про те, що сутність оперативно-розшукових дій полягає саме в обробці інформації.

Кримінальний аналіз є одним з елементів протидії терористичним загрозам, що полягає у послідовному та організованому пошуку та встановленні зв'язків між даними стосовно злочину та іншою інформацією, яку можливо отримати, і це є підставою для підготовки висновків для підтримки процесу прийняття рішень. Кримінальний аналіз шукає та ідентифікує зв'язки між інформацією про злочин і злочинців та усіма іншими даними, отриманими з різних джерел, і використовує їх для оперативних та процесуальних цілей. Процесом обробки інформації є аналіз, оцінювання та інтерпретація даних, які спираються на логічний та креативний спосіб мислення, метою якого є отримання висновків (підстав для порушення дізнання та слідства, оперативних справ), що уможливають подальші дії. Робота оперативного працівника за своєю сутністю спирається переважно на реалізацію процесів обробки інформації.

У кримінальному аналізі застосовуються уніфіковані прийоми генерування гіпотез, реконструкції перебігу окремих кримінальних злочинів, ідентифікації багатьох інших злочинів, що демонструють зв'язок з предметом розслідування, окреслення структури злочинних мереж та аналізу сфер і способів здійснення злочинної діяльності. Придатність кримінального аналізу як знаряддя, необхідного у в оперативно-розшуковій діяльності, була підтверджена у багатолінійних справах, де діяльність злочинців здійснювалася на значній території, структура злочинних взаємозв'язків була складною та розгалуженою, і для яких характерною була велика кількість інформації, що не дозволяло відслідковувати та пов'язувати інформацію за допомогою традиційних методів і прийомів. Збільшення кількості таких справ, зростання обсягів інформації та очікувань, пов'язаних з технологічним розвитком, зокрема у сфері інформаційних технологій, призвели до змін вимог, що висуваються до оцінки та використання інформації залежно від її актуальності та цілей, яким вона має слугувати. Різноманітні очікування суб'єктів, що потребують інформації, задовольняються різними формами аналізу, оцінювання, інтерпретації та використання даних. Дії, що стосуються оцінювання та використання інформації, підлягають постійній трансформації; можна сказати навіть, що ми перебуваємо на переломному для цієї сфери етапі. Будь-які дії, спрямовані на ліквідацію злочинних структур, не будуть ефективними та результативними, поки правоохоронці не отримають достатньої кількості достовірної вихідної інформації.

Американці називають день 11 вересня 2001 року одним з найбільш трагічних в історії країни. Багато з них не могли повірити спочатку, що ці події відбуваються насправді. Чи можна було запобігти трагедії? Чимало осіб уже висловили різноманітні думки на цю тему, існує й немало теорій змови щодо цієї події. У гушніні інформації складно знайти фактичне і достовірне висвітлення подій. Напевно, проведення такого терористичного акту вимагало і значних ресурсів, і тривалого часу, і старанної підготовки. А, отже, кожний з цих елементів можна було виявити, перевірити і відслідкувати, адже такі масштабні дії залишають виразні сліди. Не інакше сталося й у даній ситуації.

Інформація про підготовку до незвичайних подій, незрозумілу поведінку терористів у американських спеціальних служб була. Одне з таких повідомлень походило від компанії, що займалася навчанням пілотів. Вона інформувала, що група слухачів з країн Близького Сходу навчається злітати та літати, але зовсім не зацікавлена вивченням маневрів приземлення. Інша інформація походила від банків, які використовувалися для переказу фінансових коштів особам, що займалися підготовкою терористичного акту. Ці повідомлення, на перший погляд, неважливі, могли б бути зібрані в одному місці та дати повну картину ситуації, дозволивши запобігти теракту.

Саме у цьому випадку могли б стати у пригоді аналіз ризиків та кримінальний аналіз – через розроблення профілів осіб, котрі можуть намагатися здійснити терористичний акт, створення бази даних, пов'язання окремих повідомлень в єдине ціле. Найважливішим елементом у цьому випадку мала б бути координація зацікавленості окремих служб. Такій координації сприяє власне кримінальний аналіз із його можливостями створення діаграм, синхронізації даних та відтворення взаємозв'язків. Додатковим аспектом є, звичайно, система обміну даними між усіма правоохоронними органами. Саме тому багато країн після подій 11 вересня вирішили розпочати координацію діяльності окремих відомств у боротьбі з тероризмом [2, С. 7, 10].

Так, до окремих завдань кримінальних аналітиків щодо антитерористичного аналізу можна віднести:

- аналіз рівня терористичної загрози та моніторинг і аналіз матеріалу екстремістського змісту, що з'являється у засобах масової інформації;

- здійснення перевірки інформації стосовно окремих осіб та суб'єктів у системах баз даних;

- здійснення міжнародної співпраці;

- цілодобове підтримання зв'язку з національними учасниками системи антитерористичного захисту та закордонними партнерами.

Сутністю системи функціонування антитерористичного аналізу є координація процесу обміну інформацією між учасниками системи антитерористичного захисту, що уможливорює запровадження спіль-

них процедур реагування у випадку виникнення загрози однієї з чотирьох категорій:

терористична подія, що сталася поза кордонами даної країни та має вплив на її безпеку або її громадян;

терористична подія, що відбулася на території даної країни та має вплив на її безпеку та безпеку її громадян;

отримання інформації про потенційні загрози, що можуть з'явитися на території країни та поза її межами;

отримання інформації про відмивання грошей або трансфер грошових коштів, що може свідчити про фінансування терористичної діяльності.

Висновки. Основною умовою отримання хороших результатів у розпізнаванні та протидії терористичним загрозам є обмін інформацією між правоохоронними органами, своєчасний аналіз даної інформації та здійснення прогнозування. Усі дані, що походять з будь-яких джерел та інших служб, мають бути відповідним чином проаналізовані, підтверджені та структуровані, що, власне, і є завданням кримінального аналізу. Кримінальний аналіз є одним з елементів у системі протидії явищам і злочинного, і терористичного характеру та може відігравати надзвичайно важливу роль у боротьбі з ними.

Список використаної літератури

1. Про затвердження Положення про єдину державну систему запобігання, реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків” : Закон України від 18 лютого 2016 № 92 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ № 294 від 26.04.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/92-2016>

2. Бернацький Даріуш. Посібник з протидії терористичним загрозам з використанням кримінального аналізу та аналізу ризиків /Д. Бернацький, Д. Навроцькі ; переклад з польської Віктор Довгошея. – К. : ОБСЄ, 2016 – С. 7, 10.

3. Кіреєва О. С. Використання альтернативних аналітичних інструментів в кримінальному аналізі / О. С. Кіреєва // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України № 4 (70). Серія:

військові науки / гол. ред. Олексієнко Б. М. – Хмельницький : Вид-во НАД-ПСУ, 2016. – С. 66–67.

4. Остапенко О. І., Протидія терористичним загрозам в Україні: адміністративно-правовий аспект 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journalpaper/2017/may/2295/455555.pdf> – С. 46-47.

5. Фаріон О. Б. Алгоритм опрацювання оперативно-розшукової інформації для забезпечення потреб кримінального аналізу злочинної діяльності / О. Б. Фаріон // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : військові та технічні науки / голов. ред. Олексієнко Б. М. – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2013. – № 1(59). – С. 194–203.

Рецензент – кандидат військових наук, доцент Фаріон О. Б.

Киреева О. Криминальный анализ как один из элементов в системе противодействия террористическим угрозам

В статье освещаются вопросы обеспечения борьбы с терроризмом. Рассматриваются теоретические подходы по предотвращению и противодействию террористическим угрозам с использованием криминального анализа в оперативно-розыскных подразделениях Государственной пограничной службы Украины. Определены задачи криминального аналитика по осуществлению антитеррористического анализа.

Ключевые слова: *криминальный анализ, оперативное обеспечение, система противодействия терроризму.*

Kireeva O. Criminal analysis as one of the elements in the system of counteracting of terrorist threats

Terrorism is one of the most acute problems and threats to the world community today. The number of states that have experienced the terrible consequences of terrorist acts is constantly increasing. For a long time, terrorism was investigated only as a problem of the internal security of each individual country, but its international dimensions convincingly proved the limitations of such an approach.

The current state of countering of terrorist threats in Ukraine needs both a general and concrete elucidation of the theoretical and applied content of the terrorist threats that exist in reality. The measures taken by the state authorities and the authorities to stop, block and neutralize the terrorist manifestations and provide security to the Ukrainian population are far from perfect. Among the many threats to the population of Ukraine and its state structure and territorial integrity (man-made, socio-political), terrorism is the most dangerous with all its varieties, armed conflicts and war. Considering the counteraction to terrorism, it is necessary to pay attention to the fact that terrorism as an antisocial phenomenon is diverse in its manifestations and actions. The manifestations of terrorism include: the presence of extremist terrorist ideology; the presence of a complex of organizational structures that ensure the implementation of terrorism, as well as specific terrorist activities.

One of the elements of a system for countering terrorist threats is a criminal analysis. Criminal analysis is a method of work, consisting of a consistent and organized search and establishing links between crime data and other information that can be obtained, which is the basis for making conclusions for supporting the decision-making process. Criminal analysis seeks out and identifies links between crime and offender information and all other data from different sources and uses them for operational and procedural purposes. The process of processing information is the analysis, evaluation and interpretation of data based on a logical and creative way of thinking, the purpose of which is to obtain conclusions (grounds for violation of inquiry and investigation, operational cases), which enables further actions. The work of an operational employee, in its essence, relies mainly on the implementation of information processing processes. The criminal analysis uses unified techniques for generating hypotheses, reconstructing the course of individual criminal offenses, identifying many other crimes demonstrating the connection with the subject of investigation, outlining the structure of criminal networks and analysing spheres and methods for committing criminal activity.

The appropriateness of criminal analysis as an instrument needed in the operational search work was confirmed in multi-lingual cases, where

the activity of criminals was carried out on a large territory, the structure of criminal interactions was complex and ramified, and for which there was a large amount of information that did not allow to track and link information using traditional methods and techniques.

Keywords. *Anti-terrorism system, criminal analysis, operative-investigative units of the State Border Guard Service of Ukraine.*